

Kỹ năng mềm

Bài 1:   Kỹ năng tư duy

Trình bày: Cao Thị Thùy Liên

Nội dung

- Thế nào là tư duy tốt?
- Một số kỹ thuật rèn tư duy

Thế nào là tư duy tốt?

- Tư duy sáng tạo (creative thinking)
- Tư duy phản biện (critical thinking)
- Tư duy giải quyết vấn đề (problem solving mindset)
- Tư duy hệ thống (systems thinking)
- Tư duy tích cực

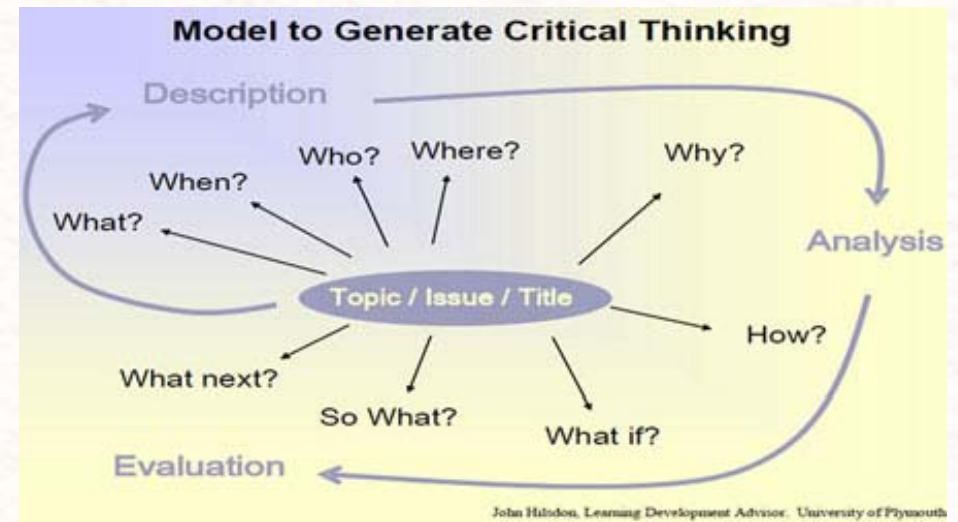
Các khái niệm

- Tư duy sáng tạo
  - Là quá trình dùng để hình thành những ý tưởng độc đáo, hữu ích, đáng để phát triển tiếp.

Các khái niệm

- Tư duy phản biện
  - Là quá trình phân tích, đánh giá theo các cách nhìn khác nhau cho vấn đề đã đặt ra nhằm làm sáng tỏ và khẳng định lại tính chính xác của vấn đề.
  - Lập luận phản biện phải rõ ràng, logic, đầy đủ bằng chứng, khách quan.

Các khái niệm

- Tư duy giải quyết vấn đề
  - Là việc tiếp cận một vấn đề nảy sinh theo hướng tìm giải pháp thay vì chỉ tập trung vào hiện trạng và lý do.
- Tư duy hệ thống
  - Là cách nhìn nhận sự vật hay sự việc như thành phần trong một hệ thống, thay vì chỉ xem xét đơn lẻ.
- Tư duy tích cực
  - Là quá trình hạn chế tác động của tư duy tiêu cực làm thu hẹp tâm trí để cởi mở nhìn thấy nhiều khả năng và lựa chọn hơn.

Đọc thêm

- Critical and Creative thinking
  - <http://www.umich.edu/~elements/5e/probsolv/strategy/crit-n-creat.htm>
  - <http://cct.wikispaces.umb.edu/Critical+Thinking>
  - <http://www.hieuhoc.com/camnanghoctap/chitiet/ky-thuat-6-chiec-mu-tu-duy-chia-khoa-giai-quyet-xung-dot-y-kien-trong-nhom-2008-07-19>
- Problem-solving mindset
  - <http://www.planetofsuccess.com/blog/2011/problem-vs-solution-focused-thinking/>
  - <http://www.coachingpositiveperformance.com/developing-problem-solving-mindset/>
  - <https://www.thindifference.com/2013/03/five-practices-to-enhance-your-problem-solving-mindset/>
- Systems thinking
  - http://www.1000ventures.com/business_guide/crosscuttings/thinking_systems.html
  - <http://www.chungta.com/nd/tu-lieu-tra-cuu/tu-duy-he-thong-2.html>
- Positive thinking
  - <http://jamesclear.com/positive-thinking>

Kỹ thuật: Động não (brainstorm)

- Định nghĩa
- Phương pháp
- Tiến hành
- Động não ngược
- Thực hành
- Kết hợp POEMS Framework

Brainstorming – Động não

Định nghĩa

– Một kỹ thuật *hội ý nhóm* nhằm tìm ra *lời giải* cho vấn đề

Brainstorming – Động não

Phương pháp

- Đào bới vấn đề từ nhiều khía cạnh
- Gom nhóm và đánh giá các ý kiến

Brainstorming – Động não

Tiến hành

- Phân công:
  - Trưởng nhóm (điều khiển)
  - Thư ký (ghi chép)
- Tóm tắt vấn đề

Brainstorming – Động não

Tiến hành

– Quá trình động não

- Từng thành viên đưa ý kiến
- Không tranh luận, đánh giá
- Ghi nhận tất cả
- Quy định thời gian

Brainstorming – Động não

Tiến hành

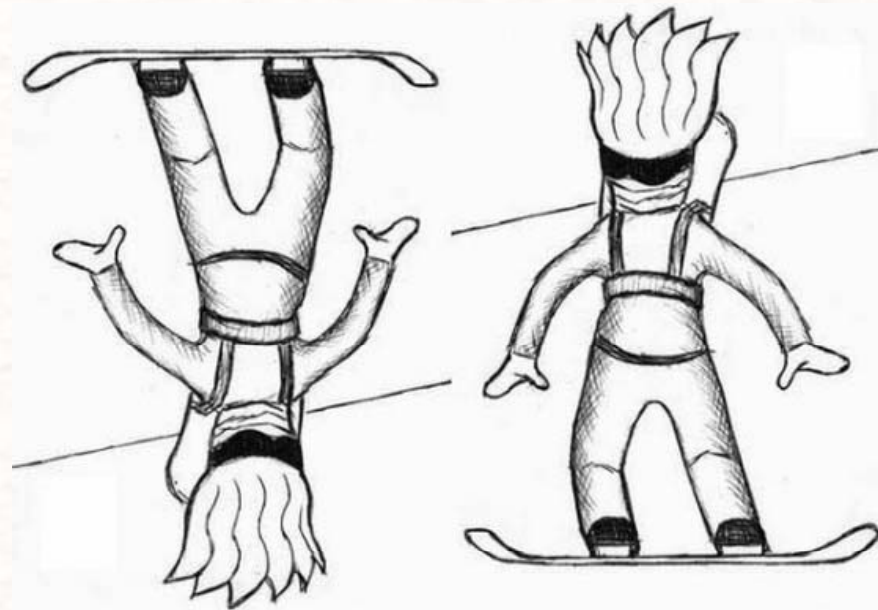
– Sau khi động não

- Gom nhóm các ý tương tự
- Loại bỏ những ý không phù hợp
- Thảo luận về các nhóm ý kiến còn lại

Reverse brainstorming – Động não ngược

Động não cho *vấn đề trái ngược* với vấn đề cần giải quyết

- Làm sao để gây ra vấn đề này?
- Làm sao để đạt được kết quả ngược lại?

Dùng sticker notes

Viết mỗi
dữ liệu ra
một sticker
note

Đặt tất cả
sticker note
vào một tờ
giấy lớn

Gom cụm các sticker note theo chủ
đề và xác định điểm mấu chốt và
nhu cầu

Thực hành (15p)

- Brainstorm hình ảnh đại diện cho du lịch Việt Nam
  - 2 cụm
  - Dùng sticker notes để thống nhất ý tưởng cụm
  - Mỗi cụm cho biết 3 ý tưởng được nhiều / ít đồng tình nhất

Kết hợp POEMS Framework (20p)

Đề xuất giải pháp cho 1 trong 2 vấn đề (10p):

1. Giỏi AV trong 1 học kỳ?
2. Hết FA trong 1 học kỳ?

3 nhóm xung phong trình bày (2p) + hỏi đáp (2p)

Thử xem xét các yếu tố sau:

1. Con người (P): những ai liên quan
2. Có đồ vật (O) gì liên quan
3. Môi trường (E) xung quanh
4. Có thông điệp hay truyền thông (M) gì?
5. Có dịch vụ (S) nào hỗ trợ?

Đọc thêm

- Brainstorming - Generating many radical, creative ideas :
<http://www.mindtools.com/brainstm.html>
- Reverse-brainstorming :
http://www.mindtools.com/pages/article/newCT_96.htm

Kỹ thuật:
Bản đồ tư duy
(mindmap /
concept map)

- Tại sao
- Mục đích
- Thực hiện
- Công cụ & demo

Mindmap – Bản đồ tư duy

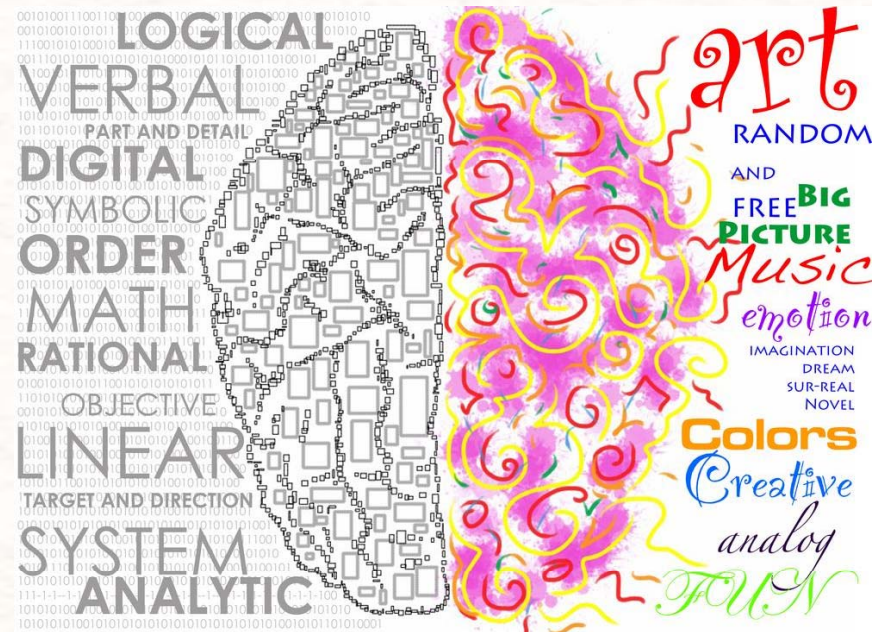
Được đề nghị bởi Tony Buzan

Tại sao?

– Cách ghi chép thông thường chỉ dùng nửa não trái.

Mindmap dùng cả 2 não

- Trái: tư duy logic
- Phải: tư duy sáng tạo

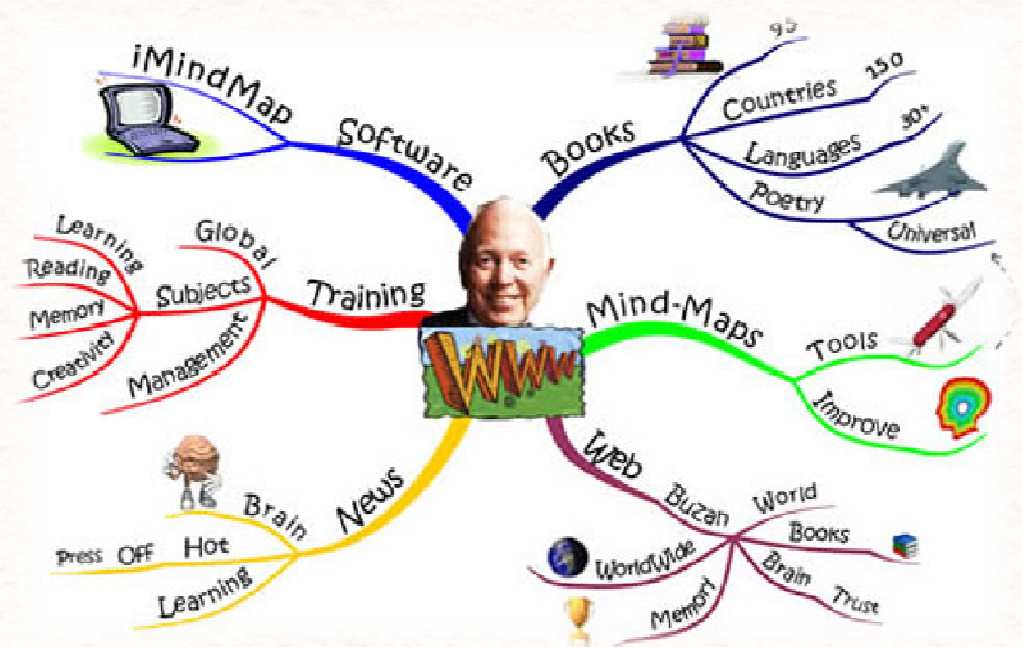
Mindmap – Bản đồ tư duy

Tại sao?

– Não ghi nhớ tốt hơn

- Màu sắc
- Hình ảnh
- Cấu trúc

– Sắp xếp các suy nghĩ ngẫu nhiên

Mindmap – Bản đồ tư duy

Mục đích

- Tóm tắt và trình bày thông tin
- Suy xét các vấn đề phức tạp

- Trực quan
- Có cấu trúc

Mindmap – Bản đồ tư duy

Thực hiện

- Viết ra chủ đề chính
- Phát triển tiếp các chủ đề liên quan
- Áp dụng brainstorming cho các nhánh

Bí quyết

- Dùng từ/cụm từ đơn giản
- Dùng màu sắc phân biệt các ý
- Dùng hình ảnh

Mindmap – Bản đồ tư duy

Công cụ

- Xmind
- Free Mind
- Mind Mapping
- Mind Genius
- Mind Manager
- Mind Jet

Demo

Tóm tắt bài giảng Kỹ năng tư duy

Thực hành dùng Mindmap (20p)

Đề xuất giải pháp cho 1 trong 2 vấn đề (10p):

1. Nâng cao chất lượng dịch vụ xe buýt
2. Nâng cao nhận thức về bảo vệ môi trường

4 nhóm xung phong trình bày (2p) + hỏi đáp (2p)

Kết hợp POEMS framework:

1. Con người (P): những ai liên quan
2. Có đồ vật (O) gì liên quan
3. Môi trường (E) xung quanh
4. Có thông điệp hay truyền thông (M) gì?
5. Có dịch vụ (S) nào hỗ trợ?